

MDG-F DEG Konferencija

**GENERALNA ANALIZA VODOSNABDIJEVANJA I
NJEGOVE FUNKCIJE HUMANOG RAZVOJA U
BOSNI I HERCEGOVINI**

Hotel "Hollywood" Ilidža, 16. – 17.03.2011.

GENERALNA ANALIZA VODOSNABDIJEVANJA I NJEGOVE FUNKCIJE HUMANOG RAZVOJA U BOSNI I HERCEGOVINI

Zašto Studija ?

- *Mnogobrojne tehničke analize ne predstavljaju jasan pregled stanja u sistemima vodosnabdijevanja*
- *Ne postoje studije iz perspektive potrošača*
- *Vrlo malo studija u kontekstu voda kao ljudsko pravo*
- *Nedostatak egzaktnih pokazatelja*
- *Ogromne potrebe u sektoru vodosnabdijevanja u BiH*
- *Osnovni element aplikacija za finansijska sredstva*

GENERALNA ANALIZA VODOSNABDIJEVANJA I NJEGOVE FUNKCIJE HUMANOG RAZVOJA U BOSNI I HERCEGOVINI

Primjena Studije

- *Osnovni cilj je da se napravi pregled situacije u sektoru vodosnabdijevanja u BiH .*
- *Studije postaje sastavni dio aplikacije za finansijska sredstva i daje sveopšti pregled situacije u zemlji.*
- *Sledeći segment potencijalne aplikacije je socio-ekonomска analiza i referalni model funkcionisanja*
- *Treći segment predstavlja Master plan, Prioritetne mjere i Studije izvodljivosti*

GENERALNA ANALIZA VODOSNABDIJEVANJA I NJEGOVE FUNKCIJE HUMANOG RAZVOJA U BOSNI I HERCEGOVINI

CILJ:

Procjeniti i dati preporuke na:

- Zakonodavstvo koje trenutno postoji na općinskom, kantonalmom, entitetskom i državnom nivou kada je u pitanju sektor vodosnabdijevanja,
- Raspoloživu strukturu u sistemu socijalne skrbi i javnih sistema zdravstvene zaštite, s ciljem osiguranja sigurnog vodosnabdijevanja,
- Organizaciono stanje vodovodnih preduzeća,
- Kapacitete općinskih organa uprave.

GENERALNA ANALIZA VODOSNABDIJEVANJA I NJEGOVE FUNKCIJE HUMANOG RAZVOJA U BOSNI I HERCEGOVINI

Operativni pregled

- *Studija urađena od strane Instituta za hidrotehniku GF u Sarajevu i PRISM Reserch, Sarajevo*

Istraživanje podijeljeno u četiri nivoa, kako slijedi:

- Vodovodna preduzeća u svakoj općini;
- Na nivou općine, nadležna služba za komunalne poslove, kupci, lokalno stanovništvo, nadležna služba za izbjeglice i povratnike,
- Na nivou entiteta – sektor voda i okoliša, sektor socijalne skrbi, asocijacije vodovoda itd.
- Na nivou države, nadležno tijelo za vode i okoliš (MVTiEO).

GENERALNA ANALIZA VODOSNABDIJEVANJA I NJEGOVE FUNKCIJE HUMANOG RAZVOJA U BOSNI I HERCEGOVINI

Operativni pregled

Fokus istraživanja je 20 općina koje su odabrane na osnovu sljedećih kriterija:

- Ravnopravno pokriti cijelu teritoriju BiH,
- Ravnopravno uključiti i općine iz RS i općine iz FBiH,
- Imati reprezentativne uzorke većih i manjih naselja,
- Općine koje ne učestvuju u MDGF DEG programu

GENERALNA ANALIZA VODOSNABDIJEVANJA I NJEGOVE FUNKCIJE HUMANOG RAZVOJA U BOSNI I HERCEGOVINI

- *Grupa I*
  - *Grupa II*
    - KAKANJ F BIH
    - TRAVNIK- FBIH
    - VITEZ-FBIH
    - BUSOVAČA-FBIH
    - NOVI TRAVNIK- FBIH
  - KOSTAJNICA RS
  - DERVENTA RS
  - MODRIČA RS
  - SRBAC RS
  - ORAŠJE F BIH
  - DOMALJEVAC FBIH
- *Grupa III*
  - PRIJEDOR RS
  - V. KLADUŠA FBIH
  - **BIHAĆ F BIH**
  - BUGOJNO F BIH
  - TREBINJE RS
- *Grupa IV*
  - SREBRENICA RS
  - ROGATICA RS
  - SOKOLAC RS
  - FOČA RS

GENERALNA ANALIZA VODOSNABDIJEVANJA I NJEGOVE FUNKCIJE HUMANOG RAZVOJA U BOSNI I HERCEGOVINI

Glavni nalazi

- Zahtjevi Direktive o vodama EU su u procentu 90% u FBiH, odnosno 100% u RS preneseni u entitetske zakone o vodama.
- Po pitanju vodosnabdijevanja, ključni zahtjev je definirati ekonomsku cijenu vode, što je zadatak u okviru Plana upravljanja vodama. Rokovi za prve planove upravljanja su 2012. Godina.
- Kada su u pitanju zahtjevi Direktive o vodi za piće, postoji administrativni sistem za osiguravanje isporuke sigurne vode za piće, ali potrebno je u što skorijem periodu:

GENERALNA ANALIZA VODOSNABDIJEVANJA I NJEGOVE FUNKCIJE HUMANOG RAZVOJA U BOSNI I HERCEGOVINI

Glani nalazi

- Identificirati sve zahvate pitke vode u količini od 10 m³/dan ili pokrivanje preko 50 osoba,
- Uspostaviti monitoring vode za piće u punom kapacitetu (referentne i/ili ovlaštene laboratorije), što je djelomično učinjeno,
- Izvršiti sveobuhvatnu procjenu kvaliteta vode u urbanim područjima,
- Uspostaviti redovan sistem izvještavanja javnosti o kvalitetu i sigurnosti isporučene vode.

GENERALNA ANALIZA VODOSNABDIJEVANJA I NJEGOVE FUNKCIJE HUMANOG RAZVOJA U BOSNI I HERCEGOVINI

Glavni nalazi

- 61,7% stanovništva prima usluge javnih vodovoda, odnosno ima priključak na javni sistem vodosnabdijevanja.
- Procenat pokrivenosti se kreće od 95% pa do 30%.

Na području posmatranih općina postoje veliki gubici vode;

- U FBiH gubici su u prosjeku oko 64%
- U RS-u gubici su u prosjeku oko 52%
- Na nivou BiH gubici su u prosjeku oko 60%
- Razlike u proizvedenoj i isporučenoj vodi, odnosno gubici, kreću se od 9,7% što je procent karakterističan za vodovode u razvijenim zemljama EU, preko 19% do više od 80%.

